Razgradiv pejzaž

Sajko, Laura

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:215:815380

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Akademija likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

Razgradiv pejzaž

Završni rad na preddiplomskom studiju slikarstva

Laura Sajko

Akademska godina 2018./2019.

Zagreb, rujan 2019.

Velik dio moje osobnosti pripada zaštiti okoliša. Pitanje koje me zaokuplja je kako pomiriti dvojbu u kojoj se suprotstavlja moj umjetnički rad i životni stil za koji se zalažem; jer vježba i produkcija u umjetničkom radu istovremeno stvaraju bolju vještinu, ali i više materijalnog otpada (bolje reći – smeća). Priroda procesa stvaranja je takva da se kroz eksperiment većina nastalog odbaci prije no što se stvori nešto vrijedno. U današnjoj atmosferi industrije umjetnosti teško je pojmiti količinu nastalog smeća – i onog koje nastaje u kreativnom procesu (npr. nedovoljno dobre skice koje se bacaju), kao i arhiviranih umjetničkih djela koje povijest još nije sortirala u pravi koš.

U procesu razmišljanja, okupiralo me pitanje kako na likovni jezik prevesti svoje težnje. Krenula sam promišljati motive i započela slikajući pejzaže. U početku sam ih zamišljala kao stvarne prostore koji se pod ljudskom rukom mijenjaju, a kasnije su postajali sve apstraktniji. Nisam uspjela pronaći ekologiju u svojim pejzažima, i tada sam shvatila da motiv uopće nije važan, sve se zapravo vrti oko tehnike.

Moja ideja nije doprinijeti propagandi „ekološkog smaka svijeta“ pa istoga i o istome slikati. Prava ideja se odražava se u nečemu što se ne može jasno raspoznati na platnu; razlika se nalazi na kemijskoj razini. Slika ima svoju umjetničku i materijalnu prirodu. Ideja je slikati tako da materijalni dio slike ne postane nerazgradivo smeće; do tog se cilja dolazi pravim odabirom umjetničkog materijala.

Iako još nema pouzdanih studija, neki umjetnici koji dijele moje mišljenje što se štetnog utjecaja umjetničkih materijala tiče, smatraju da su potrebne oko 3 godine da se potroši sav „štetan“ materijal iz ateljea. Materijali se iz raznih razloga stavljaju u nepoželjnu kategoriju. Akril, gesso, svi mediji i paste za akril, kao i ostala sintetska ljepila u svojoj su biti plastika. Oni predstavljaju problem jer kada se stare skice ili radovi napravljeni u tom mediju bacaju, oni direktno postaju smeće, bez mogućnosti recikliranja. Tube osušene boje problem su za zbrinjavanje, a pranje kistova i paleta plastiku dovodi u vodovod. Nadalje, zbog svoje, uvjetno rečeno, jednokratnosti, u skupinu nepoželjnih materijala spadaju i rapidografi, markeri, flomasteri i ostale pisaljke koje se ne mogu ponovno puniti bojom te jednom ispražnjene, postaju smeće. Problem u okviru ovakvog razmišljanja još predstavljaju i svi fiksativi u spreju (zbog štetnog utjecaja kako na ljude, tako i na okoliš), sintetska platna, papiri za čiju se izradu koriste kiseline te kistovi od sintetskih vlakana i dr.

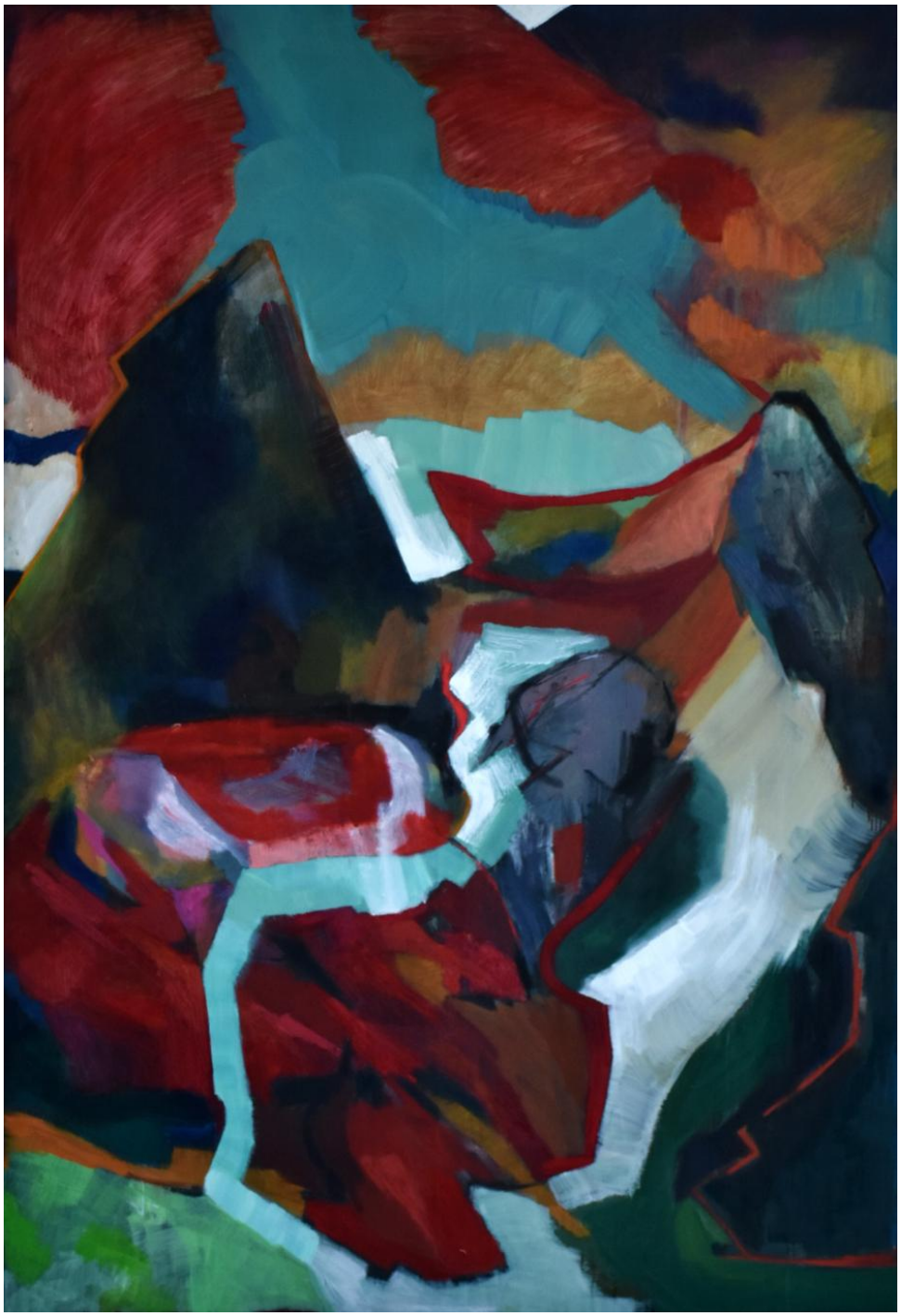
Odlučivši se za ovaj pothvat, morala sam preispitati sve svoje dosadašnje navike i gotovo sve materijale koje koristim, te im naći adekvatnu zamjenu.

U potrazi za materijalima koji bi odgovarali novoj zelenoj struji pogled se osvrće na predindustrijsku prošlost koja otkriva spektar materijala koje umjetnik može napraviti sam. No okretanje prošlosti u potrazi za inspiracijom ne umanjuje trenutnu strku s vremenom. Valja spojiti tradicionalne tehnike s modernim dobom, jer nitko nema vremena sam raditi boje i ne sintetska ljepila. Srećom, ponuda prati potražnju pa su razni brandovi umjetničkih materijala na tržište počeli lansirati ekološke linije svojih proizvoda. Te su linije još u začetku; oskudne su, neprovjerene u kvaliteti i trajnosti, teško dostupne u Hrvatskoj i, u krajnjoj liniji, skupe. Ipak, moj je cilj istraživati linije novih proizvoda, te dugoročno zamijeniti sav ekološki neprihvatljiv materijal onim prihvatljivim.

Radovi napravljeni u okviru ovog završnog rada hibridi su ekološki prihvatljivih i ustajalih materijala: kao nosioce koristila sam već preparirano platno koje sam dodatno zaštitila slojem gessa. Za skicu sam koristila ugljen koji sam fiksirala otopinom šelaka u alkoholu (sama sam radila otopinu i prskala ju izbjegavajući sprejeve s potisnim plinovima). Slikala sam uljanim bojama Cobra (Royal Talens) koje se mješaju s vodom, a ne s uljem. (Osmišljene su kako bi se smanjio odljev ulja, terpentina i ostalih primjesa koje se koriste u tehnici ulja u odvod).

Razgradiv pejzaž (plava-bijela), 203x145 cm, 2019.

Razgradiv pejzaž (crvena-zelena), 190x170cm, 2019.

Razgradiv pejzaž (žuta-ljubičasta), diptih, 127x98cm, 2019.

